

Javítóvizsga témakörök_humán tantárgyakból

IRODALOM	1
9. évfolyam	2
10. évfolyam.....	2
11. évfolyam.....	3
12. évfolyam.....	4
MAGYAR NYELV	4
9. évfolyam	4
10. évfolyam.....	5
11. évfolyam.....	6
12. évfolyam.....	6
TÖRTÉNELEM	7
9. évfolyam	7
10. évfolyam.....	8
11. évfolyam.....	8
12. évfolyam.....	9
KOMMUNIKÁCIÓ	10
9. évfolyam	10
10. évfolyam.....	10
11. évfolyam.....	11
TÁRSADALOMISMERET	12
1/9. G.....	12
2/10. G	13
TESTNEVELÉS	14
9 – 12. évfolyam	14

IRODALOM

Valamennyi évfolyamon, minden témában szükséges a korstílusok/stílusirányzatok általános ismerete, bemutatása, illetve az alapfogalmak (műnemek, műfajok) ismerete.

9. évfolyam

1. A Biblia

2. Az ókor irodalma

- Az eposzok világa: Homérosz (*Íliász*, *Odüsszeia*)
- A dráma születése, tragédiák: Szophoklész (*Antigoné*)
- A görög líra: Szapphó, Anakreón; az időmértékes verselés

3. A középkor irodalma

- A világi irodalom: Vogelweide, Dante, Villon
- Az egyházi irodalom: Jacopone da Todi
- A magyar irodalom: Halotti Beszéd, Ómagyar Mária-siralom

4. A reneszánsz

- Az itáliai reneszánsz: Petrarca, Boccaccio
- A magyar reneszánsz: Janus Pannonius, Balassi Bálint
- Az angol reneszánsz: Shakespeare (*Rómeó és Júlia*)

5. A barokk irodalom

- A barokk eposz
- Zrínyi Miklós: *Szigeti veszedelem*

6. A klasszicizmus

- A klasszicista színház és dráma
- Molière: *Tartuffe*

10. évfolyam

1. A barokk irodalma

- Zrínyi Miklós: *Szigeti veszedelem*

2. A klasszicista színház és dráma

- Molière: *Tartuffe*/A fősvény

3. Az európai felvilágosodás irodalmából

- A francia próza (Voltaire: *Candide*)

4. Magyar irodalom a 18. században

- Bessenyei György kulturális programja (*Magyarság*)
- Kazinczy Ferenc irodalmi programja és munkássága (nyelvújítás)
- Csokonai Vitéz Mihály költői portréja
- Berzsenyi Dániel költészete

5. Az európai irodalom a 19. század első felében (romantika, realizmus)

- Az orosz romantika (Puskin: *Jevgenyij Anyegin*)
- A francia realista regény (Balzac: *Goriot apó*)
- Az orosz realizmus (Gogol: *A köpönyeg*)

6. A magyar irodalom a 19. század első felében

- A reformkor irodalmi élete
- Katona József: *Bánk bán*
- Kölcsey Ferenc életpályája, alkotói tevékenysége
- Vörösmarty Mihály életpályája, alkotói tevékenysége
- Petőfi Sándor életműve
- Jókai Mór prózaírói pályája (*Az arany ember*)

11. évfolyam

1. Irodalmunk az önkényuralom és a kiegyezés korában

- Arany János életműve (*Toldi; Toldi estéje*; balladák, a lírikus Arany)
- Madách Imre: *Az ember tragédiája*
- Mikszáth Kálmán művei (*Az a fekete folt; Bede Anna tartozása; Beszterce ostroma*)

2. A realizmus irányzata

- Az orosz realizmus (Lev Tolsztoj: *Ivan Iljics halála*; Dosztojevszkij: *Bűn és bűnhődés*; Csehov: *A csinovnyik halála*)
- Csehov drámaiatlan drámái (*Sirály*)
- A modern dráma Ibsen: *A vadkacsa*

3. A líra átalakulása a 19. század második felében

- *Baudelaire, Verlaine, Rimbaud*

4. A Nyugat jelentősége, alkotók, szakaszok a Nyugat történetében

- Ady Endre pályaképe és életműve
- Móricz Zsigmond (*Tragédia, Szegény emberek, Barbárok; Rokonok*)
- Babits Mihály életműve (lírai költeményei; *Jónás könyve*)
- Kosztolányi Dezső életműve (lírai költeményei; *Édes Anna*)
- Juhász Gyula lírája
- Tóth Árpád költeményei

- Karinthy Frigyes (*Tanár úr kérem; Így irtok ti*)

12. évfolyam

1. Epika és dráma a 20. században

- Thomas Mann: *Mario és a varázsló*
- Franz Kafka: *Az átváltozás*
- Az epikus színház (Brecht: Kurázszi mama)

2. Művek a magyar irodalomból

- Szabó Lőrinc költészete
- Márai Sándor munkássága (*Halotti beszéd, Egy polgár vallomásai*)

3. József Attila pályaképe és életműve

4. Radnóti Miklós pályaképe és költészete

5. Magyar irodalom a 20. század második felében

- Weöres Sándor költői portréja
- Pilinszky János költői portréja
- Örkény István látásmódja (egyperces novellák, *Tóték*)

6. Kortárs magyar irodalom

-A tanult szerző pályaképe és művének / műveinek ismerete.

7. Regionális kultúra, az irodalom határterületei

- A Miskolci Nemzeti Színház, egy látott darab elemzése
- Az irodalom határterületei: krimi / ponyvairodalom / fantasztikus irodalom / egy irodalmi mű filmes feldolgozása

MAGYAR NYELV

9. évfolyam

1. A kommunikáció:

- A kommunikáció fogalma, tényezői és funkciói
- A nem nyelvi (nonverbális) kommunikáció
- A tömegkommunikáció

2. Hangtan

- A magán- és a mássalhangzók csoportosítása
- Hangtörvények (a magánhangzók és a mássalhangzók kapcsolódásának szabályai)

3. A morféimák (rag, jel, képző)

4. Szófajtan

- A szófajok rendszere
- A tanult szófaji kategóriák

5. Szintagmatikus szerkezetek és mondattan

- A mondatok csoportosítása (szerkezet, logikai minőség, modalitás szerint)
- A szintagmatikus szerkezetek
- Mondatrészek
- Az összetett mondat

6. Jelentéstan

- A hangalak és jelentés kapcsolata

7. Helyesírási alapelvek

10. évfolyam

1. A szöveg

- A szöveg fogalma, jellemzőinek megfigyelése, megnevezése, rendszerezése
- A szöveg szóban és írásban
- A szövegfonetikai eszközök
- A szöveg szerkezete
- A szövegkohézió
- A szövegtípusok. Önéletrajz, motivációs levél, hivatalos levél, kérvény, ünnepi beszéd
- A szövegköziség
- A szövegszerkesztés
- Az internetes szövegek jellemzői

2. Stilisztikai alapismeretek

- Stílus, stilisztika stílustípusok, stílusérték
- Stílusrétegek:
 - A társalgási stílus
 - A tudományos stílus
 - A publicisztikai stílus
 - A közéleti és hivatalos stílus
 - Az irodalmi stílus

- Szóképek és alakzatok (*szóképek*: metafora, szinesztézia, metonímia, hasonlat, szinekdoché, összetett költői kép, allegória, szimbólum; *alakzatok*: ismétlés, halmozás, fokozás, párhuzam, ellentét, paradoxon, oximoron, gondolatrítmus, ellipszis)

11. évfolyam

1. A nyelv, a kommunikáció és az ember elválaszthatatlan egysége
2. A nyelv mint jelrendszer
3. Nyelv és gondolkodás, nyelvtípusok
4. Nyelvi identitás
5. Mindennapi beszédhelyzetek
6. A szövegvilág, stílus és beszédhelyzet
7. Az intertextualitás – szövegek „párbeszéde”
8. Együttműködés a kommunikációban
9. Nyilvánosság, retorika, média
10. Kommunikáció és média
11. A médiafogyasztás és manipuláció
12. Reklámok a médiában
13. A szónoki beszéd
14. A beszéd megszerkesztése, a beszéd részei
15. A hatásos előadásmód eszközei
16. Az érv és a cáfolat vizsgálata
17. A vita
18. A hatásos hangzó beszéd eszközrendszere.
19. A szónoki beszéd és a testnyelv

12. évfolyam

1. A magyar nyelv története

- A magyar nyelv eredete, rokonsága; a nyelvrokonság bizonyítékai
- A magyar nyelvtörténet főbb szakaszai
- A nyelvtörténet forrásai: kézzel írott és nyomtatott nyelvemlékek
- A nyelvújítás, Kazinczy Ferenc szerepe, a magyar nyelv szókincsének változásai

2. Nyelv és társadalom

- A mai magyar nyelvváltozatok (a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása)
- A magyar nyelvjárások
- A magyar nyelv helyzete a szomszédos országokban

3. Ismeretek a nyelvről, felkészülés az érettségire

A szaktanárok által megbeszélte érettségi témák.

- Kommunikáció
- Ember és nyelvhasználat
- A nyelvi szintek
- A szöveg
- A retorika alapjai
- Stílus és jelentés
- A magyar nyelv története

TÖRTÉNELEM

9. évfolyam

1. Az ókori Kelet

- Az ókori keleti írások
- Vallások az ókori Keleten

2. Hellász

- Hellász földrajzi elhelyezkedése; a poliszok kialakulása, jellemzői
- Az athéni demokrácia működése a Kr.e. V. században
- Spárta berendezkedése
- A görög kultúra, hitvilág. Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei

3. Az ókori Róma

- Julius Caesar egyeduralmi kísérlete
- Octavianus egyeduralma. A principátus kialakulása
- A kereszténység
- A római hitvilág. Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei

4. A középkor

- A hűbériség és a jobbágyság jellemzői
- Az uradalom és a mezőgazdasági technika
- A középkori város és a céhes ipar

- Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanításai
- A román, a gótikus és a reneszánsz stílus

5. A középkori magyar állam megteremtése

- A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás
- Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége

10. évfolyam

1. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

- Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége
- A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején
- A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején
- Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája

2. A kora újkor

- A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői
- A lutheri és a kálvini reformáció
- A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői

3. Magyarország a kora újkorban

- A mohácsi vész és az ország három részre szakadása. A várháborúk
- Erdély sajátos vallási és etnikai helyzete
- A Rákóczi-szabadságharc
- Demográfiai és etnikai változások a 18. században
- Mária Terézia és II. József reformjai

4. A polgári átalakulás kora

- Az ipari forradalmak. A klasszikus ipari forradalom
- A francia forradalom kora: az Emberi és polgári jogok nyilatkozatának alapkérdései

11. évfolyam

1. Magyarország új helyzete a Habsburg birodalomban

- Mária Terézia és II. József reformjai

2. Reformkor és szabadságharc

- Széchenyi István és Kossuth Lajos politikai szerepe és programja

- Az 1848. március 15. polgári forradalom és az áprilisi törvények
- A szabadságharc legfőbb kérdései és eseményei

3. Nemzetállamok és birodalmi politika

- A második ipari forradalom és következményei
- Az USA polgárháborúja

4. A kiegyezés és a dualista rendszer

- A kiegyezéshez vezető út, a kiegyezési törvény és annak értékelése
- Népesedési és nemzetiségi viszonyok alakulása a dualizmusban, városiasodás, társadalmi átalakulás

5. Az első világháború és következményei

- Szövetségi rendszerek kialakulása a XIX-XX. század fordulóján
- A világháború főbb eseményei és a békerendszer
- Magyarország az első világháborúban, a trianoni béke

6. Európa a két világháború között

- Gazdasági világválság és következményei
- Az olasz fasizmus és a náciizmus Németországban
- A sztálini Szovjetunió

7. Magyarország a két világháború között

- A trianoni béke gazdasági és társadalmi következményei
- A bethleni konszolidáció, az 1920-30-as évek bel- és külpolitikája

12. évfolyam

1. A második világháború

- Előzmények, a háború kirobbanása, főbb események
- Magyarország a második világháborúban

2. A kétpólusú világ

- A háború utáni rendezés, az ENSZ megalakulása
- A hidegháború jellemzői
- A Szovjetunió és a szocialista tábor

3. Magyarország 1945-1990

- A Rákosi-rendszer
- Az 1956-os forradalom
- A Kádár-rendszer
- A harmadik Magyar Köztársaság rendszere

4. A globális világ felé

- A szocialista tömb felbomlása
- Az Európai Unió létrejötte, intézményei

5. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói alapismeretek

- Az aktív és felelős állampolgárság alapjai
- Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok.
- A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek

KOMMUNIKÁCIÓ

9. évfolyam

1/9. G

1. A nyelv mint jelrendszer
2. Nyelvi jelek
3. A kommunikáció fogalma, tényezői
4. A nonverbális kommunikáció
5. Tömegkommunikáció
6. Szófajok
7. Szóalaktan: képző, jel, rag
8. Az egyszerű mondat és a mondatrészek
9. Az összetett mondat
10. Helyesírásunk alapelvei
11. A szöveg fogalma, szerkezeti felépítése
12. Műnemek, műfajok
13. A reneszánsz: Shakespeare Rómeó és Júlia című tragédiája
14. Petőfi Sándor élet- és pályaképe
15. Arany János élet-és pályaképe
16. A film mint művészeti ág

10. évfolyam

2/10. G osztály

1. A kommunikáció tényezői, funkciói
2. A nem nyelvi kommunikáció
3. A tömegkommunikáció (sajtóműfajok, publicisztikai stílus)
4. A nyelv mint jelrendszer
5. A hangalak és jelentés kapcsolata
6. A mondat és szöveg, szintagmatikus szerkezetek
7. A mondatrészek
8. Ady költészete
9. József Attila költészete
10. A dráma és színház. A magyar színjátszás kezdetei
11. A határon túli magyar irodalom
12. Felkészülés a munka világára (az önéletrajz típusai, motivációs levél, kérvény)
13. Retorika (szónoki beszéd, vita)
14. Az információs társ. hatása a nyelvhasználatra
15. Nyelvtörténet

11. évfolyam

3/11. G

1. Petőfi Sándor életműve
2. Arany János életműve
3. Ady Endre életműve
4. Babits Mihály életműve
5. Kosztolányi Dezső életműve
6. József Attila életműve
7. A szöveg fogalma, jellemzői, szerkezete
8. A munka világában szükséges szövegtípusok: önéletrajz, motivációs levél, pályázat
9. A szövegalkotás lépései: az érvelés
10. A szövegalkotás lépései: a műelemzés

TÁRSADALOMISMERET

1/9. G

- 1. A család, életünk alapvető közössége**
A házasság. A család mai problémái.
- 2. Helyi társadalom**
A helyi társadalom közös érdekei. A társadalom nyugalma veszélyeztető csoportosulások.
- 3. Társadalmi rétegződés hazánkban**
Vagyoni csoportok. Életkor szerinti csoportok és attitűdjeik.
- 4. Nemzeti és etnikai kisebbségek.**
A magyarországi romák. A kisebbségek jogai. nemzeti kisebbségek Magyarországon.
- 5. Egyházak és vallások – civil közösségek**
Állam és egyház. A civil társadalom.
- 6. Társadalmi világjelenségek**
Az alkoholizmus. A kábítószer fogyasztása. Az öngyilkosság. Az idegengyűlölet. A diszkrimináció.
- 7. Állampolgári jogok és kötelességek**
Személyi szabadságjogok. Kollektív szabadságjogok. Az állampolgári kötelezettségek. Emberi jogok a magyar jogrendszerben.
- 8. Önismeret: személyiségfejlesztés pszichológiai aspektusai**
Ember, munka, gazdaság a történelemben. Életöröm, boldogság és nyomorúság társadalmunkban. Urbanizáció és környezet.
- 9. Az országgyűlés szerepe, a köztársasági elnök funkciója: eltérő kormányformák**
Magyar választási rendszer főbb törvényei. A politika, mint társadalmi intézmény.
- 10. Művelődés: a műveltség társadalmi szerepe**
Tankötelezettség és jogi szabályozása. Közoktatás funkciója, társadalmi hatása. A szakképzés szükségszerűsége, társadalmi fontossága. A felsőoktatás és továbbtanulás lehetőségei, szabályai. A diákok jogai. Diákönkormányzatok tevékenységi formái.

2/10. G

1. A munka világa (szociálpolitika): munkanélküliség

Szociálpolitika (hátrányos helyzet, „társadalmi bélyeg”). Társadalombiztosítás. Egészségügyi ellátás. Az otthon végzett munka előnyei és hátrányai. Vállalkozási formák, feltételei és társadalmi hasznuk. Munkavállalás.

2. Szokás, erkölcs, jog: az ember, mint társadalmi, szellemi, erkölcsi lény

Szokás, erkölcs, jog: az ember, mint társadalmi, szellemi, erkölcsi lény

3. Magyarország és az Európai Unió kapcsolata: az Európai Unió

Magyarország és az Európai Unió kapcsolata: az Európai Unió. Az Európai Unió feladatkörei és főbb intézményei. Magyarország és az Európai Unió kapcsolata. Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO) és Magyarország katonai „kötelezettségei

4. Világvallások: az öt világvallás

A világvallások emberre vonatkozó erkölcsi szabályai. Magyarország történelmi egyházai, kisegyházai, újabb keletű vallási mozgalmak

5. Szülő és lakóhelyünk: magyarságunk és európaiságunk

Határainkon túl élő magyarság. Külhoni magyarok társadalmi, kulturális helyzete.

6. Állam, nemzet, kisebbség: fogalmi meghatározások.

Kultúrnnemzet, államnemzet. Asszimiláció, disszimiláció.

7. Globalizáció: fogalma, kialakulása, jellemzői

„Világfalu” elmélete

8. Álláskeresés

Álláskeresési technikák.

9. Politika világa

Alkotmányosság, népszuverenitás, állampolgári jogok, demokrácia, diktatúra, hatalommegosztás elve

10. Média világa

Tömegkommunikáció (rádió, televízió, sajtó, internet), film, művészetek

TESTNEVELÉS

9 – 12. évfolyam

1. Torna

- Talajtorna
- Gyűrű
- Korlát

2. Atlétika

- Rajtgyakorlat
- Ugrás
- Futás
- Dobás

3. Labdajátékok

- Kosárlabda
- Labdarúgás
- Röplabda

4. Képességfejlesztő gimnasztikai gyakorlatok